

Батлейка не старэе

Трыццаць пяць гадоў таму выпускнікі Беларускай акадэміі мастацтваў Аляксандр Лось і Яўгенія Ліс вырашылі адрадзіць на Смаргонічыне старажытны народны тэатр батлейку. Пры чым аднаўленне адбывалася на мясцовым матэрыяле: Аляксандр распытваў мясцовых старажылаў пра гэты жанр мастацтва, пра сюжэты пастановак, пра асаблівасці рэпертуару мясцовых і заездных лялькаводаў. І, як не дзіўна, знаходзіліся знаўцы і прыхільнікі гэтага мастацтва, якія дакладна казалі пра містэрыі, пра лялек-“шпянькоў”, пра адмысловае музычнае суправаджэнне. У выніку шматлікіх экспедыцый і працы з першакрыніцамі была адроджана першая на Беларусі батлейка.

Сёння не кожны горад можа пахваліцца наяўнасцю тэатра ці хоць тэатральнай студыі. А ў аграгарадку Залесе Смаргонскага раёна існуе народны тэатр “Батлейка”. Ды не проста існуе, а мае багаты рэпертуар, шмат падарожнічае, выступае на фэстах, удзельнічае і перамагае ў разнастайных конкурсах. Нават свой рэгіянальны фестываль ляльных тэатраў “Чароўны свет батлейкі” ладзіцца амаль штогод, дзе збіраюцца амбітныя артысты тэатральных калектываў з усёй рэспублікі. Залеская “Батлейка” не проста выжыла ў складаныя часы, але набыла аўтарытэт, пашырыла рэпертуар, стала пляцоўкай для творчых рэжысёрскіх эксперыментаў таленавітых пастаноўшчыкаў. Гэта стала магчымым, дзякуючы падтрымцы мясцовых улад,

кіраўніцтва дабрачыннага фонду “Паўночныя Афіны М. К. Агінскага” і, безумоўна, неаб'якавых жыхароў Залескага сельсавета.

Днямі адбылося святкаванне 35-гадовага юбілею народнага тэатра лялек у Залескім Доме культуры. Запланаванае як звычайны “капуснік”, гэта мерапрыемства магло стаць, і мяркую, стала, якасным узорам для творчых калектываў у правядзенні падобных імпрэз. Сцэнар стварыла рэжысёр-пастаноўшчык Таццяна Нясцюрына, а правяла сустрэчу “прымадонна” тэатра Аксана Ліс. Аб тым, што за ўвесь тэрмін існавання тэатр выхаваў свайго гледача, сведчыў аншлаг у глядзельнай зале. Сярод ганаровых гасцей свята першыя кіраўнікі і артысты батлейкі, кіраўнікі культуры раёна, прадстаўнікі мясцовай улады. На ганаровых месцах акцёры з народу: Аркадзь Губар, Марыя Зянкевіч, Вольга Харкевіч, Ангеліна Кенька, Лілія Мураўская, Аляксей Сыракваш і іншыя. Кожны з іх не за грошы, а дзеля маральнага задавальнення некалькі разоў на тыдзень спяшаецца на рэпетыцыю, ахвяруе ўласным часам дзеля таго, каб зрабіць жыццё землякоў цікавым, змястоўным, прыцягнуўшы іх да тэатральнага мастацтва і падарыўшы пазітыўны настрой.

А якасць спектакляў, што ставяцца батлейкай, даўно перарасла правінцыйны ўзровень звычайнага лялечнага балагана. Пра гэта сведчуць дасягненні: узнагароды міжнароднага фестывалю “Рампа дружбы”, абласнога фэсту “Лідскія тэатральныя сустрэчы” і іншыя. У 1988 годзе тэатр быў ўзнагароджаны дыпламам першай ступені за пастаноўку містычнай драмы “Цар Ірад” (рэжысёр Яўгенія Ліс), а ў 2007 - за творчы эксперымент – камічныя сцэны “Жылі-былі” і лепшы аўтарскі твор “Вясковая пацеха” (рэжысёр Таццяна Нясцюрына).

Цёплыя словы падзякі ў адрас творчага калектыву прагучалі на капусніку ад калег, удзячных гледачоў, прыхільнікаў таленту самадзейных артыстаў. Напрыканцы свята прысутныя атрымалі ў падарунак ад юбіляраў лялечны спектакль “Колазварот” (рэжысёр Таццяна Нясцюрына), які быў прызнаны лепшым на IV рэгіянальным фестывалі “Чароўны свет батлейкі” ў маі гэтага года.

Ала КЛЕМЯНОК.
Фота аўтара.

На здымках:

Заснавальнік першай на Беларусі батлейкі Алесь Лось з Алесяй Сівохінай – ганаровыя госці імпрэзы.

Лялькаводы народнага тэатра лялек “Батлейка”

Пачатак прадстаўлення.